

DET KONGELIGE
KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENT

Naturvernforbundet i Vest-Agder
Postboks 718
4666 KRISTIANSAND S

KOPI

Deres ref

Vår ref
17/3507-

Dato
2. februar 2018

Avgjørelse av klage over vedtak om kvote for kvotejakt på gaupe i region 1 i 2018

Klima- og miljødepartementet viser til klage fra Naturvernforbundet i Vest-Agder 10. januar 2018 over Rovviltnemnda i region 1 sitt vedtak 20. desember 2017 om kvote for gaupejakt i region 1 i 2018.

Klima- og miljødepartementet opprettholder rovviltnemnda i region 1 sitt vedtak av 20. desember 2017 om kvotefri gaupejakt i region 1. Det er ikke fastsatt bestandsmål for gaupe i regionen og departementet anser det som svært lite sannsynlig at uttak av gaupe i regionen vil ha effekt på det nasjonale bestandsmålet. Klagen er dermed ikke tatt til følge.

Saksgang

Rovviltnemnda i region 1 (Sogn og Fjordane, Hordaland, Rogaland, Vest-Agder) vedtok 20. desember 2017 kvote for gaupejakt i region 1 i 2018. Naturvernforbundet i Vest-Agder påklaget vedtaket 10. januar 2018. Rovviltnemnda i region 1 opprettholdt 11. januar 2018 sitt vedtak. Miljødirektoratet ga sin faglige tilråding 25. januar 2018.

Klagers anførsler

Naturvernforbundet i Vest-Agder mener rovviltnemndas vedtak er uforenlig med de avtalene Norge har forpliktet seg til om å ta vare på artsmangfoldet/stoppe tap av naturmangfoldet. De mener vedtaket er beheftet med saksbehandlingsfeil og utilstrekkelig kunnskapsinnhenting, relatert særlig til naturmangfoldlovens bestemmelser og forvaltningslovens § 17. De mener vedtaket må oppheves og underkastes ny utredning, og de ber om at klagen gis oppsettende virkning.

Postadresse
Postboks 8013 Dep
0030 Oslo
postmottak@kld.dep.no

Kontoradresse
Kongens gate 20
www.kld.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org no.
972 417 882

Avdeling
Naturforvaltnings-
avdelingen

Saksbehandler
Torkel Ramberg
22 24 58 50

Rovviltnemndas vurdering

Rovviltnemnda i region 1 fattet 20. desember 2018 følgende vedtak:

- "1. Rovviltnemnda opner for kvotefri jakt på gaupe i heile Region 1 i 2018. Jakttid er 1. februar til 31. mars. For utøving av jakta gjeld reglane i viltlova med tilhøyrande forskrifter.*
- 2. Felling eller forsøk på felling skal så snart som råd meldast til Fylkesmannen. Felte dyr skal dessutan framsynast til Statens naturoppsyn for prøvetaking m.v. med opplysning om kjønn, alder, tidspunkt for felling og fellingsstad.*
- 3. Fangst av gaupe skal utøvast etisk forsvarleg og i samsvar med reglane for bruk av fangstredskap. Bruk av fangstredskap krev godkjenning frå Fylkesmannen.*
- 4. Rovviltnemnda kan til ein kvar tid gjere om vedtaket dersom ny informasjon ligg føre."*

Rovviltnemnda viser til at det ikke er fastsatt mål om yngling av gaupe i region 1. Det er i flere år vedtatt kvotefri jakt i regionen, og det er i hovedsak streifende hanndyr som blir felt. I 2016 ble det felt to hannauger i Vest-Agder, mens det i 2017 ikke ble felt auer i regionen.

Miljødirektoratets faglige tilråding

I sin tilråding uttaler Miljødirektoratet følgende:

"Etter en faglig vurdering av vedtak om kvotefri jakt på gaupe i region 1 i 2018 vurderer Miljødirektoratet at dette ikke er til hinder for å nå artens nasjonale bestandsmål i sine forvaltningsområder i 2018.

Rovviltnemndenes vedtak om kvotejakt på gaupe kan påklages til Klima- og miljødepartementet jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 11. Klima- og miljødepartementet skal før klagen sluttbehandles gi Miljødirektoratet anledning til å gi en faglig tilråding i saken, jf. rovviltforskriften § 18.

Det vises til vedtak fattet av rovviltnemnda i region 1 den 20. desember 2017 om kvotefri jakt på gaupe i regionen i 2018, og til klage fra Naturvernforbundet i Vest-Agder på rovviltnemndas vedtak og til Klima- og miljødepartementet sin anmodning av 16. januar 2018 om Miljødirektoratets faglige tilråding.

Bakgrunn

Rovviltnemndas vedtak er påklaget av Naturvernforbundet i Vest-Agder i klage datert 10. januar 2018. Klager ber om oppsettende virkning etter forvaltningsloven § 42.

Rovviltnemnda mener det gjennom klagen ikke framkommer noe vesentlig nytt som gjør at nemnda vil endre sitt vedtak. Rovviltnemnda har opprettholdt sitt vedtak av 20. desember 2017 og oversendt saken til Klima- og miljødepartementet for endelig avgjørelse. Rovviltnemnda har vurdert å ikke gi oppsettende virkning etter § 42 i forvaltningsloven med bakgrunn i regionens spesielle stilling som beiteprioritert region og at det ikke er fare for at vedtaket vil ha negativ innvirkning på det nasjonale bestandsmålet.

Rovviltforskriften § 7, annet ledd, regulerer hva rovviltnemnda skal legge vekt på når nemnda har myndighet til å fatte vedtak om kvote for jakt på gaupe. Det følger av kommentarene til § 7 annet ledd at:

"Ved vurdering av felling eller jakt skal rovviltnemnden gjøre en samlet vurdering av bestandens status og forventede utvikling og sannsynliggjøre at bestanden etter neste yngling fortsatt vil oppfylle det nasjonalt fastsatte bestandsmålet for regionen. Kravet til

presisjon i forvaltningsvedtak både med hensyn til bruk av skadefellingstillatelser og kvotejakt/lisensfelling øker jo nærmere ned mot de nasjonale bestandsmålene den aktuelle rovviltart forvaltes."

Miljødirektoratets faglige tilråding knytter seg til å vurdere gaupebestandens status og forventede utvikling i landet som helhet og i de regioner med mål om ynglende bestander av gaupe.

Rovviltnemnda i region 1 fattet vedtak om kvotefri jakt på gaupe i hele regionen i 2018 innenfor jakttid og gjeldende regler for utøving av jakt.

Om overvåking av gaupe og bestandssituasjonen i Norge:

Rovdata har ansvaret for formidling, drift og utvikling av det nasjonale overvåkingsprogrammet for rovvilt. Rovdata er den sentrale leverandør av data om status og utvikling i rovviltbestandene til alle forvaltningsledd. NINA rapport 1370: Antall familiegrupper, bestandsestimat og bestandsutvikling for gaupe i Norge i 2017 gir den siste oppdaterte oversikten over antall dokumenterte ynglinger av gaupe i hver region, og for hele landet. Årene 2015, 2016 og 2017 er det registrert henholdsvis 60,5, 52 og 55,5 ynglinger av gaupe på landsbasis. Antall ynglinger i 2017 tilsvarer en estimert totalbestand på ca 330 gauper. Miljødirektoratet konstaterer at det nasjonale bestandsmålet på 65 årlige ynglinger av gaupe ikke ble nådd i Norge i 2017.

I rovviltregion 1 ble det ikke registrert familiegruppe av gaupe i 2017. Det er ikke satt mål om yngling av gaupe i regionen og rovviltnemnda i regionen har myndighet til fastsette kvote for jakt eller kvotefri jakt på gaupe i regionen.

Miljødirektoratets vurdering og faglige tilråding

Det følger av naturmangfoldloven § 8 første ledd at beslutninger som berører naturmangfoldet så langt det er rimelig skal bygge på vitenskapelig kunnskap om bl.a. arters bestandssituasjon samt effekten av påvirkninger. Miljødirektoratet har i sin faglige tilråding lagt vekt på NINA rapport 1370 med rapporterte tall for bestandsstatus i 2017, og regionale og nasjonale prognoser for utviklingen i gaupebestanden.

Jf. Rovbase er det registrert 21 observasjoner av gaupe i regionen i 2017, en i Vest-Agder og resten i Voss og Granvin kommune i Hordaland. Det er ikke registrert familiegrupper av gaupe i regionen i 2017, siste var i 2013 i Vest-Agder. I 2016 ble det skutt to voksne gauper i Vest-Agder, ingen i 2017.

Miljødirektoratet viser til at det ikke er mål om yngling av gaupe i regionen jf rovviltforskriften § 4. Rovbase viser at det ble dokumentert én familiegruppe av gaupe i regionen hhv i 2013, 2007, 2006 og 1997. Disse dokumentasjonene har ikke vært bestemmende for utviklingen av det nasjonale bestandsmålet eller regionale bestandsmål.

Direktoratet vurderer det derfor at uttak av gaupe gjennom kvotefri jakt i regionen har svært begrenset påvirkning på utviklingen av den nasjonale bestanden.

Konklusjon

Etter en helhetsvurdering av nemnda sitt vedtak om kvotefri jakt på gaupe i region 1 i 2018, anser Miljødirektoratet det som svært lite sannsynlig at uttak av gaupe i regionen vil ha effekt på det nasjonale bestandsmålet. Miljødirektoratet vurderer også at uttak av gaupe i region 1 i 2018 ikke er til hinder for å nå de fastsatte bestandsmålene for gaupe i regioner med mål om yngling av gaupe i 2018."

Klima- og miljødepartementets vurdering

Saken behandles etter villtloven § 9, naturmangfoldloven § 16, jf. § 77 og rovviltforskriften §§ 4, 7 og 11. Departementet legger, i henhold til naturmangfoldloven § 7, i sin vurdering prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-10 og 12 til grunn som en integrert del av avgjørelsen. Også forvaltningsmålet for arter i naturmangfoldloven § 5 trekkes inn i skjønnsvurderingen. Det samme gjelder naturmangfoldloven § 14 om andre viktige samfunnsinteresser. Prinsippet i naturmangfoldloven § 11 er ikke relevant i denne saken, fordi det ikke er aktuelt å stille vilkår om avbøtende tiltak.

Det er et vilkår for jakt på gaupe at best tilgjengelig dokumentasjon tilsier at gaupe produserer et høstingsverdig overskudd, jf. naturmangfoldloven § 16 tredje ledd. Videre følger det av naturmangfoldloven § 16 fjerde ledd at ved avgjørelsen om å tillate høsting og om fremgangsmåten ved høsting, skal det legges vekt på artens funksjon i økosystemet og den virkningen høstingen kan ha på det biologiske mangfold for øvrig. Det skal også legges vekt på artens betydning for næring eller rekreasjon, høstingstradisjon i vedkommende område og på skade som arten gjør.

Når det fastsettes bestandsmålet for gaupe er nådd, har rovviltnemnda myndighet til å fatte vedtak om kvoter for jakt, jf. rovviltforskriften §§ 7 og 11. Rovviltnemnda skal i forbindelse med kvotefastsettelsen blant annet gjøre en samlet vurdering av bestandens status og forventede utvikling, og sannsynliggjøre at bestanden etter neste yngling fortsatt vil oppfylle det nasjonalt fastsatte bestandsmålet for regionen, jf. kommentarene til rovviltforskriften § 7 annet ledd. Det er ikke fastsatt bestandsmål for region 1, jfr nedenfor, og rovviltnemnda har følgelig myndighet til å fatte vedtak.

Ved behandlingen av St.meld. nr. 15 (2003-2004) Rovvilt i norsk natur fastsatte Stortinget det nasjonale bestandsmålet for gaupe til 65 årlige ynglinger, jf. Innst. S. nr. 174 (2003-2004). Gjennom ny stortingsbehandling av rovviltpolitikken våren 2011 ble bestandsmålet for gaupe på 65 årlige ynglinger på landsbasis videreført, jf. Representantforslag 163 S (2010-2011) (rovviltforliket 2011). Videre fremgår det at rovviltforvaltningen skal skje på en slik måte at antallet ynglinger holdes så nær bestandsmålet som mulig. Det nasjonale bestandsmålet er nærmere fordelt på syv av de åtte forvaltningsregionene, jf. rovviltforskriften § 4. Det er ikke fastsatt bestandsmål for gaupe i region 1, noe som betyr at vi ikke skal ha ynglingen av gaupe i denne regionen.

Gaupe er klassifisert som sterkt truet i Norsk rødliste for arter 2015. Når det gjelder bestandssituasjonen for gaupe, har departementet i sin behandling av saken lagt til grunn informasjon fra Rovdata (Nasjonalt overvåkingsprogram for rovvilt). Rovdata har ansvaret for formidling, drift og utvikling av det nasjonale overvåkingsprogrammet for rovvilt. Rovdata er den sentrale leverandør av data om status og utvikling i rovviltbestandene til alle forvaltningsledd. NINA rapport 1370: Antall familiegrupper, bestandsestimat og bestandsutvikling for gaupe i Norge i 2017 gir den siste oppdaterte oversikten over antall dokumenterte ynglinger av gaupe i hver region, og for hele landet. Årene 2015, 2016 og 2017 er det registrert henholdsvis 60,5, 52 og 55,5 ynglinger av gaupe på landsbasis. Antall ynglinger i 2017 tilsvarer en estimert totalbestand på ca 330 gauper. I rovviltregion 1 ble det ikke registrert familiegruppe av gaupe i 2017. Miljødirektoratet konstaterer at det nasjonale bestandsmålet på 65 årlige ynglinger av gaupe ikke ble nådd i Norge i 2017.

Departementet anser at kunnskapsgrunnlaget i hovedsak er basert på eksisterende og tilgjengelig kunnskap. Kravet i naturmangfoldloven § 8 er dermed oppfylt.

Naturmangfoldloven § 5 sier at målet er at artene og deres genetiske mangfold skal ivaretas på lang sikt, og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. På rovviltfeltet må forvaltningsmålet i naturmangfoldloven § 5 ses i sammenheng med de vedtatte bestandsmål, og forstås slik at det ikke er til hinder for en geografisk differensiert rovviltforvaltning, jf. Ot.prp. nr. 52 (2008-2009) s. 376. Når det gjelder gaupe er prinsippet om en geografisk differensiert rovviltforvaltning konkretisert i rovviltforskriften § 3 og § 4, der det fremgår at det ikke er satt bestandsmål for gaupe i region 1, noe som betyr at man ikke skal ha ynglinger i denne regionen.

Når det gjelder effekten av påvirkninger, jf. naturmangfoldloven § 10, foreligger det betydelig kunnskap om den samlede belastningen som arten blir utsatt for. Utover enkelte påkjørsler og tilfeller av sykdom skjer avgangen av gaupe i hovedsak gjennom kvotejakt og noe skadefelling, slik at miljøforvaltningen i stor grad har oversikt over den samlede belastningen.

Departementet legger til grunn at vilkåret i nml. § 16 tredje ledd er oppfylt. Departementet viser videre til at det ikke er fastsatt bestandsmål for gaupe i region 1, og at Miljødirektoratet i sin faglige tilrådning anser det som svært lite sannsynlig at uttak av gaupe i regionen vil ha effekt på det nasjonale bestandsmålet. Miljødirektoratet vurderer også at uttak av gaupe i region 1 i 2018 ikke er til hinder for å nå de fastsatte bestandsmålene for gaupe i regioner med mål om yngling av gaupe. Departementet har videre lagt vekt på de forhold som nevnes i naturmangfoldloven § 16 fjerde ledd og anser at en effektuering av kvoten i liten grad vil påvirke artens funksjon i økosystemet og naturmangfoldet for øvrig.

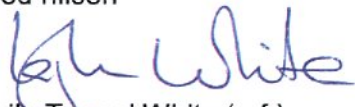
I denne saken foreligger det tilstrekkelig kunnskap og føre-var-prinsippet i naturmangfoldloven. § 9 tillegges derfor mindre vekt.

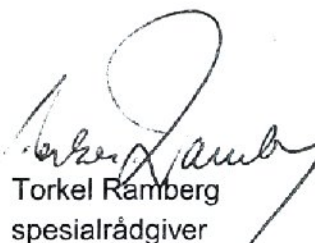
Andre viktige samfunnsinteresser er vektlagt i rovviltnemndas vedtak, jf. nml. § 14. Vedtaket er bl.a. fattet på bakgrunn av potensialet for gaupeskader på beitedyr-

Konklusjon

Klima- og miljødepartementet opprettholder rovviltnemnda i region 1 sitt vedtak av 20. desember 2017 om kvotefri gaupejakt i region 1. Det er ikke fastsatt bestandsmål for gaupe i regionen og kvotefri jakt i region 1 og departementet anser det som svært lite sannsynlig at uttak av gaupe i regionen vil ha effekt på det nasjonale bestandsmålet. Klagen er dermed ikke tatt til følge.

Med hilsen

Lajla Tunaal White (e.f.)
fungerende avdelingsdirektør

Torkel Ramberg
spesialrådgiver

Kopi

Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder

Fylkesmannen i Hordaland

Fylkesmannen i Rogaland

Fylkesmannen i Sogn og Fjordane

Miljødirektoratet

Rovviltnemnda i region 2